

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Broj 0114-077/23-1299/3
Podgorica 04.12. 2023 god.

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Izveštaj o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada

U periodu od 16.10. do 18.10. 2023. godine i od 23.10. do 24.10. 2023.
godine

JU Osnovna škola „Sutjeska“ - Podgorica

Crna Gora

Zavod za
školstvo

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 408 901
fax: +382 20 408 927
www.zzs.gov.me

Broj: 01/1-077/23-1299/2

18.10.2023. godine

Na osnovu 135 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 2/18, 34/19 i 8/21), člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13, 44/13, 47/17, 59/21, 76/21 i 146/21) i člana 14 Pravilnika o sadržaju, oblicima i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama ("Službeni list Crne Gore", br. 111/20), donosim

R J E Š E N J E

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. Bojana Nenezić, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik I (za oblast opšte organizacije i muzičku kulturu), rukovoditeljka tima i
2. Raba Hodžić, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i italijanski jezik)članica;

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada, za ključne oblasti, Etos i Podrška učenicima u JU OŠ „Sutjeska“ Podgorica, od 16.10.2023. do 18.10.2023. godine i 23.10. do 24.10. 2023. godine.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu čl. 15 i 17 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Članom 135 Zakona o državnim službenicima i namještenicima je propisano da o pravima i obavezama državnog službenika, odnosno namještenika odlučuje starješina državnog organa.

Članom 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju propisano je da Zavod za školstvo u oblastima predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja, opšteg obrazovanja u stručnom obrazovanju, obrazovanja i vaspitanja djece sa posebnim potrebama i vaspitanja u domovima učenika u saradnji sa ustanovom, utvrđuje kvalitet realizacije standarda obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

Pravilnikom o sadržaju, oblicima i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama propisuju se sadržaj, oblici i način utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u predškolskoj ustanovi, školi, obrazovnom centru, resursnom centru, kod organizatora za obrazovanje odraslih i u domu učenika. Članom 12 ovog Pravilnika propisano je da po potrebi, evaluacija se može sprovesti i djelimično na osnovu procjene od strane Zavoda, odnosno Centra, kao na zahtjev organa državne uprave nadležnog za poslove prosvjete (Ministarstvo), odnosno inspekcije nadležne za oblast prosvjete ili na obrazloženi zahtjev Savjeta roditelja i učenika čiju opravdanost procjenjuju Zavod i Centar.

Članom 13 je propisano da evaluaciju (utvrđivanje kvaliteta) obavljaju prosvjetni nadzornici a članom 14 propisano je da direktor Zavoda obrazuje tim nadzornika za predškolske ustanove, osnovne škole, gimnazije, resursne centre, obrazovne centre i domove učenika.

Članom 17 istog Pravilnika je propisano da proces evaluacije (utvrđivanje kvaliteta) obuhvata: pripremanje evaluacije, neposredan uvid, izradu izvještaja o evaluaciji, i praćenje realizacije

Pravna pouka: Protiv ovog Rješenja može se uložiti žalba Komisiji za žalbe preko pisarnice Zavoda, u roku od 8 dana od dana prijema.

Dostavljeno:
- članovima tima,
- arhivi

VD DIREKTORICE

Irena Pavlović

1. ETOS USTANOVE

Eksterni evaluator: Bojana Nenezić

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
STANDARDI						
30	3.1. Međusobni odnosi učenika i zaposlenih zasnovani su na povjerenju i na poštovanju pravila.	5			X	
40	3.2. Škola je obezbijedila sistematičnu zaštitu učenika od nasilja.	3			X	
30	3.3. U školi je razvijena saradnja i promocija rezultata na svim nivoima.	5			X	
Opšta procjena kvaliteta		4.20	ZADOVOLJAVA			

R.br. stand.	Obrazloženje
3.1.	<p>Pravila o Kućnom redu istaknuta su na vidnom mjestu. Zaposleni i učenici se uglavnom ponašaju odgovorno, u skladu sa Kućnim redom i pravilima. Uvidom u zapisnike sa sjednica Nastavničkog vijeća, knjige dežurstva nastavnika i odjeljenjske knjige, zaključuje se da se vodi evidencija o kršenju pravila Kućnog reda koje je prisutno kod pojedinih učenika. Iz razgovora sa učenicima se može zaključiti da se radi na prevazilaženju problema koji postoje među njima, ali ne uvijek uspješno. Naime, stručna služba i odjeljenjske starješine obavljaju razgovore sa učenicima koji krše pravila i sa njihovim roditeljima, ali ne koriste dobre mehanizme prilikom pružanja podrške i ne sprovode kvalitetne analize ovih situacija. Navedenu konstataciju, pored uvida u dokumentaciju, potvrđuju i razgovor sa učenicima i analiza sprovedene ankete. Učenici u razgovoru i anketi navode da između njih i nastavnika uglavnom vlada saradnički odnos i prijatna atmosfera, da se većina nastavnika prema njima ophodi dobronamjerno i sa uvažavanjem. Pojedini učenici se u razgovoru i anketi žale na nejednak odnos nekih nastavnika, kao i na vrijeđanje. Veliki procenat anketiranih učenika negativno se izjasnio u odnosu na konstataciju iz upitnika da u Školi nema primjera verbalnog i fizičkog nasilja.</p> <p>Škola uglavnom promovise i primjenjuje principe jednakosti, poštovanja i različitosti među zaposlenima.</p> <p>Preporuke:</p> <p>Razviti mehanizme koji će obezbijediti poštovanje Kućnog reda Škole od strane svih učenika i zaposlenih.</p> <p>Potrebno je da uprava Škole i stručna služba kroz samoevaluaciju dosljedno i kritički ispituju sve slučajeve nepovjerenja i nepoštovanja između pojedinih učenika, kao i između pojedinih nastavnika i učenika i pojave nasilja među učenicima, i da preduzmu odgovarajuće mjere poboljšanja kroz Plan mjera, a po potrebi da uključe i druge relevantne službe.</p>

Ispitati razloge nezadovoljstva anketiranih učenika i roditelja u vezi sa pojedinim konstatacijama iz upitnika i preduzeti odgovarajuće mjere poboljšanja i pratiti njihove efekte.

Razviti mehanizme podrške učenicima u vaspitanju i vršiti kvalitetnu analizu.

3.2.

U Školi ima evidentiranih oblika nasilničkog i diskriminatorškog ponašanja među učenicima, što potvrđuje anketa i razgovor koji je obavljen sa njima, nastavnicima, upravom i predstavnicom Savjeta roditelja. Škola ima Plan za prevenciju nasilja, međutim, aktivnosti se ne realizuju predviđenom dinamikom, a nije ni jasna raspodjela nosilaca planiranih aktivnosti. Povremeno se radi na razvijanju mehanizama za sprečavanje nasilnog ponašanja, kao i drugih oblika rizičnog ponašanja. Iz obavljenih razgovora i na osnovu dokumentacije zaključuje se da odjeljenjske starješine i nastavnici u nedovoljnoj mjeri rade na pronalazaženju i osnaživanju mehanizama podrške učenicima u vaspitanju i obrazovanju. Uvidom u odjeljenjske knjige, uočeno je da se realizacija aktivnosti iz Plana rada odjeljenjskog starješine ne vodi uredno. Veliki procenat učenika sa kojima je obavljen razgovor potvrđuje navedenu konstataciju. Na Učeničkom parlamentu razgovara se na temu vršnjačkog nasilja. U razgovoru veliki procenat učenika navodi da se u Školi ne osjećaju sigurno, kao i da su zabilježeni slučajevi vrijeđanja, zlostavljanja i omalovažavanja. Na konstataciju iz upitnika „Nastavnici se jednako odnose prema svim učenicima“ čak 48% se izjasnilo sa „ne slažem se“, dok se djelimično slaže 25% učenika.

Pojedini oblici diskriminatorškog ponašanja ne rješavaju se u skladu sa pravilima. Bez pokušaja da se problem riješi na relaciji učenik-nastavnik, učenik-odjeljenjski starješina, svakodnevno se učenici upućuju u PP službu. Navedeno rezultira time da učenici nijesu uvijek slobodni da se obrate nastavnicima i odjeljenjskim starješinama kada imaju neki problem, već imaju slobodu i potrebu da se obrate direktoru i zamjenici direktora Škole. 42% anketiranih učenika se pozitivno izjasnilo u odnosu na konstataciju da imaju povjerenje i slobodu da se obrate stručnim saradnicima, jer dobijaju korisne savjete, pomoć i podršku. Preko 50% anketiranih učenika se djelimično slaže ili ne slaže sa konstatacijom iz upitnika da nastavnici svojim ponašanjem i radom daju dobar primjer učenicima.

Na osnovu uvida u dokumentaciju, razgovora sa učenicima, predstavnicima Učeničkog parlamenta, nastavnicima, predstavnicom Savjeta roditelja i upravom, uočava se da se oblici nasilničkog ponašanja među učenicima i diskriminatorškog ponašanja na relaciji nastavnik-učenik razmatraju i da se uglavnom i prevazilaze. U školskoj dokumentaciji prisutni su brojni primjeri izricanja vaspitnih mjera učenicima. Nema evidencije da se Škola u kontinuitetu i detaljno bavi podrškom učenicima u njihovom ponašanju kroz Plan podrške. Na uvid je dat Plan podrške za jednog učenika koji je nedavno pokazao određene oblike nasilničkog ponašanja, zbog kojeg je Škola uputila dopis Ministarstvu prosvjete. Uvidom u Plan podrške se zaključuje da on ne obezbjeđuje kvalitetnu realizaciju aktivnosti i praćenje učenika, a u cilju suzbijanja nasilničkog ponašanja. Takođe se uvidom u izvještaje o ovom slučaju zaključuje da preduzeti mehanizmi podrške nijesu prilagođeni situaciji i da

ih treba unaprijediti. Po riječima direktora, u Školi je prisutna i česta intervencija Ministarstva unutrašnjih poslova, usljed nasilničkog i diskriminatorškog ponašanja pojedinih učenika ili lica koja ne učestvuju u životu i radu Škole.

Preporuke:

Posebnu pažnju posvetiti planiranju aktivnosti za prevenciju nasilja i voditi urednu evidenciju o realizaciji.

Kontinuirano raditi na razvijanju mehanizama za sprečavanje nasilničkog i drugih oblika rizičnog ponašanja.

Razviti mehanizme kojima će se jačati povjerenje učenika u traženju pomoći od nastavnika, odjeljenjskih starješina u slučajevima pojave nasilnih oblika ponašanja.

Potrebno je da se Škola u kontinuitetu i detaljno bavi podrškom učenicima u njihovom ponašanju kroz Plan podrške.

3.3.

U Školi je osnovan Učenički parlament, ali se aktivnosti svode na realizaciju radionica i predavanja gdje se ne vidi aktivno učešće učenika. Urađen je Plan rada Parlamenta, ali se on ne realizuje. Parlament ne saraduje sa parlamentima iz drugih škola. Učenici ne prisustvuju sjednicama Nastavničkog vijeća kada se govori o pitanjima koji su od značaja za njihovo učešće u radu Škole. Da su upoznati sa radom Parlamenta ne slaže se 43% i djelimično se slaže 21% anketiranih učenika, dok se 15% učenika na ovu konstataciju izjasnilo sa „ne znam“.

Škola je razvila različite oblike saradnje sa roditeljima – individualna saradnja i roditeljski sastanci. Zapisnici sa roditeljskih sastanaka su šturi, bez zaključaka i mjera za poboljšanje, djelimično se razmatraju teme koje su značajne za život Škole.

Nakon razgovora sa predstavnicom Savjeta roditelja, zaključuje se da se povremeno uvažavaju inicijative roditelja. U anketi su se pojedini roditelji negativno izjasnili u odnosu na konstataciju da su upoznati sa zaključcima sa sjednica Savjeta. Navedeno potvrđuju i zapisnici sa roditeljskih sastanaka u kojima nema tačke koja je posvećena upoznavanju sa zaključcima sa Savjeta. Na osnovu pregleda dokumentacije i analize ankete sprovedene među roditeljima, uočava se da su roditelji rijetko uključeni u različite aktivnosti u Školi.

Iako nije izrađen Plan, Škola je razvila različite oblike saradnje sa lokalnom zajednicom, ostalim ustanovama i institucijama.

Kroz pogodne aktivnosti promoviraju se ostvareni rezultati, znanja i vještine učenika. Evidenciju o ovim aktivnostima Škola vodi u Ljetopisu, na fejsbuk stranici i instagram profilu.

Preporuke:

Uključiti roditelje da kontinuirano učestvuju u aktivnostima koje Škola realizuje (radionice u vezi sa suzbijanjem nasilja i diskriminacije, narkomanije, alkoholizma, reproduktivnim zdravljem, nastavkom školovanja i izborom zanimanja, postignućima učenika...).

Obezbijediti aktivno učešće predstavnika Učeničkog parlamenta, gdje će se aktivnosti realizovati u skladu sa izrađenim Planom rada.

Uspostaviti saradnju Parlamenta sa parlamentima drugih škola.

Poboljšati informisanost roditelja o aktivnostima Savjeta.

Uraditi sadržajan Plan saradnje sa lokalnom zajednicom, institucijama i drugim ustanovama i voditi urednu evidenciju o realizaciji.

2. PODRŠKA UČENICIMA

Eksterni evaluator: Raba Hodžić

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
STANDARDI						
40	5.1. U školi se učenicima pruža podrška u vaspitanju i učenju.	3			X	
60	5.2. Škola podržava i podstiče cjelovit razvoj učenika.	3			X	
Opšta procjena kvaliteta		3.00	ZADOVOLJAVA			

R.br. stand	Obrazloženje
5.1.	<p>Uvidom u školsku dokumentaciju, na osnovu razgovora sa učenicima, stručnom službom i Upravom, uočava se da Škola nije uspostavila jasne mehanizme podrške učenicima u vaspitanju, na osnovu analize učenja i vladanja. Na osnovu zapisnika sa sjednica Nastavničkog vijeća, zaključuje se da se razgovara o najproblematičnijim učenicima, da se sprovodi procedura u skladu sa disciplinskim mjerama i da one uglavnom pokazuju rezultate. Međutim, u razgovoru učenici navode da kazne koje se propisuju nemaju efekta.</p> <p>Stručni aktivisti su uglavnom utvrdili programe rada sa učenicima koji brže ili sporije napreduju u savladavanju nastavnog gradiva i većina nastavnika je izradila planove dopunske i dodatne nastave. Međutim, dopunska i dodatna nastava se povremeno realizuju samo iz pojedinih predmeta, dok se iz nekih uopšte ne realizuju. Nema jasnih procedura za identifikaciju učenika kojima je potrebna pomoć u savladavanju nastavnog gradiva, a ne vrši se ni praćenje i ne pruža podrška u daljem napredovanju učenika. Raspored održavanja časova dodatne i dopunske nastave se, zbog prostornih ograničenja, poklapa sa rasporedom redovne nastave, a uočeno je i da se časovi ova dva vida nastave iz različitih nastavnih predmeta održavaju u isto vrijeme. Samim tim, pojedini učenici su spriječeni da prisustvuju ovim časovima. Veliki procenat roditelja u sprovedenoj anketi smatra da je djeci potrebna dodatna podrška u učenju. Stručna služba ne radi izvještaje o realizaciji Programa podrške učenicima. Razgovor sa učenicima takođe pokazuje da ovo područje rada treba unaprijediti. Prema riječima učenika sa kojima je obavljen razgovor, slabo su motivisani za ovaj vid nastave i nijesu u dovoljnoj mjeri obaviješteni o suštinskim ciljevima dodatne i dopunske nastave. Uvidom u sveske stručnih aktivista, zapaža se da se ne vrši analiza efekata ova dva vida nastave na postignuća učenika i ne predlažu se mjere za poboljšanje.</p> <p>Preporuke: Razviti mehanizme podrške učenicima u vaspitanju, na osnovu analize učenja i vladanja. Izraditi planove dopunske i dodatne nastave za sve nastavne predmete.</p>

Informisati učenike o ciljevima dodatne i dopunske nastave.

Redovno iz svih nastavnih predmeta održavati časove dopunske i dodatne nastave za učenike koji zaostaju ili brže napreduju u savladavanju nastavnog gradiva i voditi detaljnu i redovnu evidenciju o realizovanim časovima.

Na nivou stručnih aktiva razviti strategije sa potrebnim elementima za pomoć učenicima koji zaostaju ili brže napreduju u savladavanju nastavnog gradiva i vršiti analizu efekata dopunske i dodatne nastave na postignuća učenika.

5.2.

U Školi nema jasne planske podrške učenicima i njihovom cjelokupnom razvoju. Povremeno se realizuju edukativni programi kojima se učenici osnažuju u domenu zdravstvenih, emocionalnih i socijalnih potreba, prevencije bolesti zavisnosti, mentalnog i reproduktivnog zdravlja, jačanja demokratskih kapaciteta, ekološkog osvješćivanja i dr.

Izrađeni su planovi za nekoliko sekcija, ali nema izvještaja o realizaciji. Uvidom u dokumentaciju, na osnovu razgovora sa učenicima i analize ankete uočava se da se Škola u nedovoljnoj mjeri bavi vannastavnim aktivnostima aktivnosti, u skladu sa potrebama i interesovanjima učenika. Navedene konstatacije potvrđuju anketa i razgovor sa učenicima.

U Školi nije razvijen sistem identifikacije, podrške i praćenja darovitih učenika. Za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama izrađeni su IROP-i. Međutim, nije izrađen Plan podrške ovim učenicima. Podrška učenicima sa drugih govornih područja je pružena u vidu dodatnih časova crnogorskog jezika i savjetodavnih razgovora sa stručnom službom, ali o tome nije data na uvid dokumentacija. Za učenike s posebnim obrazovnim potrebama se izrađuje Individualni tranzicioni plan.

Škola u nedovoljnoj mjeri pruža podršku učenicima u procesu usmjeravanja njihovog profesionalnog razvoja. PP služba organizuje predavanja na ovu temu, ali nastavnici nijesu uključeni. Portfolija učenika se ne vode.

Škola ne vodi evidenciju o daljem profesionalnom kretanju učenika po završetku školovanja.

Preporuke:

Izraditi i realizovati planove koji će biti podrška učenicima u cjelovitom razvoju.

U većoj mjeri realizovati programe podrške za praćenje i razvoj socijalnih i emocionalnih vještina učenika i preventivne i edukativne programe protiv bolesti zavisnosti.

Napraviti Plan podrške učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i učenicima sa drugih govornih područja.

Veću pažnju posvetiti usmjeravanju profesionalnog razvoja učenika.

Organizovati razne vannastavne aktivnosti za učenike, u skladu sa njihovim potrebama i interesovanjima.

Pravna pouka

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika
Bojana Nenezić

Bojana Nenezić

VD DIREKTORICE
Irena Pavlović

Irena Pavlović

Dostavljeno:

- Ministarstvo prosvjete,
- Prosvjetna inspekcija,
- Zavod za školstvo,
- JU OŠ „Sutjeska“ Podgorica